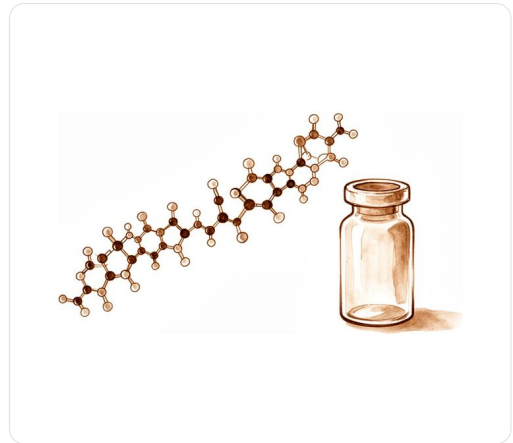

Liệu pháp Peptide trong Y học Cơ xương khớp

Các liệu pháp peptide được quảng cáo rộng rãi cho mục đích chữa lành và phục hồi; bằng chứng cho việc sử dụng trong hệ cơ xương khớp còn hạn chế.

Kieran Hirpara © ① ④ 4.0

Trang này được dịch bằng máy và chưa được bác sĩ kiểm tra. **Bản tiếng Anh** là bản chính thức.

Định nghĩa

Liệu pháp peptide tiêm sử dụng các đoạn protein nhỏ để hỗ trợ cơ thể bạn chữa lành các mô bị tổn thương. Các peptide này được thiết kế để tương tác với các tế bào của bạn nhằm thúc đẩy quá trình sửa chữa. Hiện nay, chúng đang được nghiên cứu ứng dụng trong các tình trạng chấn thương chỉnh hình và y học thể thao. Bao gồm các vấn đề như rách gân, tổn thương sụn và đau mô mềm.

Khoa học về lĩnh vực này vẫn đang trong giai đoạn phát triển. Hiện chưa có đủ bằng chứng để hỗ trợ việc sử dụng chúng một cách thường quy trong lâm sàng các chuyên ngành này. Ví dụ, mặc dù một số nghiên cứu trên động vật cho thấy tiêm năng trong việc chữa lành gân hoặc sụn, nhưng chưa có các thử nghiệm ngẫu nhiên có đối chứng (RCT) trên người đối với một số peptide nhất định như BPC-157. Do thiếu hụt dữ liệu trên người, các chuyên gia không khuyến cáo sử dụng BPC-157 để nâng cao thành tích thể thao hoặc phục hồi chức năng. Tính an toàn và hiệu quả tổng thể đối với việc tăng cường thể lực nói chung vẫn chưa rõ ràng.

Tuy nhiên, một số liệu pháp cụ thể đã cho thấy những dấu hiệu ban đầu về lợi ích. Một liệu pháp gọi là EGYFIL được đánh giá là an toàn để điều trị đau và cứng khớp ở mô mềm. Bệnh nhân thường cảm thấy giảm đau và cứng khớp chỉ sau 3 giờ từ lần áp dụng đầu tiên. Sự giảm đau này tiếp tục duy trì trong suốt giai đoạn điều trị tiêu chuẩn kéo dài 3 ngày. Các phương pháp khác, chẳng hạn như sử dụng các giá đỡ peptide tự lắp ráp, đang được nghiên cứu nhằm cải thiện quá trình chữa lành sau các thủ thuật như vi gãy xương (microfracture). Những phương pháp này nhằm mục đích tạo ra một môi trường hỗ trợ cho các quá trình sửa chữa tự nhiên của cơ thể bạn. Bác sĩ của bạn có thể thảo luận xem các lựa chọn mới nổi này có phù hợp với tình trạng cụ thể của bạn hay không.

Liệu nó có hiệu quả?

Câu trả lời ngắn gọn là chúng ta hiện chưa có đủ các thử nghiệm lâm sàng chất lượng cao trên người để khẳng định các phương pháp điều trị này hiệu quả đối với hầu hết các tình trạng bệnh. Phần lớn bằng chứng hiện tại đến từ các nghiên cứu trên động vật hoặc các thử nghiệm nhỏ trong phòng thí nghiệm. Điều này có nghĩa là bác sĩ của bạn không thể cam kết kết quả cụ thể đối với các liệu pháp peptide tiêm. Không có các thử nghiệm có đối chứng ngẫu nhiên (RCT) trên người đối với BPC-157. Cơ sở khoa học hiện chưa đủ mạnh để xác định tính an toàn hoặc hiệu quả của nó đối với quá trình phục hồi sau vận động thể thao. Vì lý do này, chúng tôi không khuyến nghị sử dụng BPC-157 để tăng cường thành tích thể thao hoặc đẩy nhanh quá trình chữa lành.

Một số phương pháp điều trị cụ thể cho thấy nhiều triển vọng trong nghiên cứu giai đoạn đầu. Ví dụ, một loại kem bôi chứa axit hyaluronic và peptide đã được thử nghiệm cho các cơn đau mô mềm. Sản phẩm này có vẻ an toàn và có thể giảm đau và cứng khớp. Bạn có thể nhận thấy sự giảm đau chỉ sau ba giờ kể từ lần bôi đầu tiên. Các lợi ích này tiếp tục duy trì trong suốt ba ngày điều trị. Các thí nghiệm khác trên động vật cho thấy một số peptide nhất định có thể giúp gân chữa lành chắc chắn hơn hoặc bảo vệ các sợi thần kinh. Tuy nhiên, những kết quả này vẫn chưa được chứng minh là có hiệu quả tương tự ở người.

Điều quan trọng là cần có cái nhìn thực tế về những gì các liệu pháp này có thể làm được trong hiện tại. Trong khi một số nghiên cứu trên động vật cho thấy quá trình chữa lành được cải thiện hoặc giảm viêm, thì các nghiên cứu khác lại không cho thấy bất kỳ sự phục hồi chức năng nào. Chúng ta phải phân biệt giữa thành công trong phòng thí nghiệm và lợi ích lâm sàng. Cho đến khi các nghiên cứu trên người quy mô lớn và nghiêm ngặt hơn được hoàn tất, các lựa chọn này vẫn còn mang tính chất thử nghiệm đối với nhiều tình trạng chỉnh hình. Bác sĩ của bạn sẽ thảo luận xem liệu pháp peptide cụ thể nào có phù hợp với trường hợp độc đáo của bạn hay không, nhưng xin vui lòng hiểu rằng cơ sở bằng chứng vẫn đang được phát triển và chưa đủ dứt khoát để sử dụng rộng rãi.

Liệu nó có phù hợp với bạn?

Liệu pháp peptide hiện chưa phải là phương pháp điều trị tiêu chuẩn cho hầu hết các chấn thương chỉnh hình hoặc thể thao. Bằng chứng hiện tại không ủng hộ việc sử dụng lâm sàng thường quy. Hầu hết các kết quả nghiên cứu đều đến từ các thí nghiệm trên động vật, chẳng hạn như chuột hoặc ngựa, hơn là trên người. Ví dụ, trong khi một số peptide cải thiện quá trình lành vết thương ở gân chuột hoặc sụn ngựa, chưa có các thử nghiệm ngẫu nhiên có đối chứng (RCT) nào đánh giá BPC-157 ở người. Các nhà khoa học hiện chưa thể xác nhận liệu nó có an toàn hay hiệu quả để tăng cường hiệu suất thể thao hay không. Bác sĩ của bạn không khuyến nghị sử dụng BPC-157 cho mục đích nâng cao hiệu suất hoặc phục hồi.

Tuy nhiên, một số lựa chọn cụ thể cho thấy tiềm năng trong việc giảm nhẹ triệu chứng. Ví dụ, EGYFIL an toàn để điều trị đau và cứng ở các mô mềm. Nó có thể làm giảm sự khó chịu của bạn nhanh chóng chỉ sau ba giờ sau

lần bôi đầu tiên. Sự giảm đau này tiếp tục duy trì trong suốt ba ngày điều trị. Các phương pháp khác, như hydrogel peptide tự lắp ráp, đang được nghiên cứu để hỗ trợ sụn lành lại sau phẫu thuật vi gãy xương. Những phương pháp này có thể cải thiện các triệu chứng ở các khuyết tật khớp, mặc dù lý do chính xác cho sự cải thiện này có thể khác nhau.

Bạn nên xem đây là một quyết định chung với bác sĩ của bạn. Hãy hỏi bác sĩ về sự thiếu hụt dữ liệu dài hạn ở người. Hãy lưu ý rằng một số phương pháp điều trị thử nghiệm có thể không mang lại sự phục hồi chức năng, ngay cả khi chúng bảo tồn các cấu trúc thần kinh trong môi trường phòng thí nghiệm. Chi phí và khả năng tiếp cận thay đổi rất nhiều vì các liệu pháp này thường chưa được thiết lập hoàn toàn. Hãy đảm bảo bạn hiểu rõ những gì đã được chứng minh và những gì vẫn còn mang tính thử nghiệm trước khi tiến hành.

Kết luận chung

Các liệu pháp peptide tiêm hiện thiếu bằng chứng mạnh mẽ từ con người để hỗ trợ việc sử dụng chúng trong chỉnh hình. Mặc dù một số loại kem bôi như EGYFIL có thể giảm đau và cứng khớp trong vòng 3 giờ, nhưng hầu hết các kết quả hứa hẹn đều đến từ các nghiên cứu trên động vật, chưa được chuyển đổi sang chăm sóc lâm sàng ở người. Bạn không nên kỳ vọng những phương pháp điều trị này cải thiện đáng kể hiệu suất thể thao hoặc quá trình hồi phục. Bác sĩ của bạn sẽ dựa vào các phương pháp đã được chứng minh thay vì các peptide tiêm chưa được kiểm chứng để hỗ trợ quá trình lành bệnh của bạn.